

KELET

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Égész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy óra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Negjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

ÁZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DNÁZTATNAK.
Kéziratok nem adnak vissza.

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1878. febr. 13.

(?) Ha igaz a hír, melyet a táviró a Dardanelláknak Anglia hajói előtti elzáróltatásáról hozott: egy határozott lépéssel ismét közelebb érkezünk a már-már kikerülhetetlen né vált Angol-Orosz-(Török?) conflictushoz, mely, ha létre jön, könnyű kitalálni, hogy Ausztria-Magyarország melyik részen fog állani.

Az igazat megvallva, részünkről még ma sem tudunk Anglia erélyében és határozottságában föltétlenül bízni. E gyalázatos hadjárat kezdetétől fogva annyiszor és oly kevéssé leplezett módon insultáltatott az u. n. brit orozslány az északi medvé által, hogy egy-két fricskával több, avagy kevesebb: édes kicsiny különbséget tehet a dolgon. De még is, ha nézzük a legutóbbi napok rohamosan s valóban meglepőleg fejlett változásait, melyek az orosz ravaszága nyomán, mind csak félben-szerben kerülnek napfényre: lehetetlen azt nem itélünk, hogy eddig már — ha még egyszer annyi phlegma szorult is John Bull-ba — még neki is elszakadhatott türelme fonala s ha az eddigi insultusok koronájául még az is bekövetkezik, hogy maga a porta tiltja meg a tengerszorosba való bevitelét; ha kitűnik, hogy az orosz is hajóserget rendel a Dardanellákba — s maga ilyenekkel nem rendelkező: tényként bebizonyul, hogy a török flotta csakugyan orosz kézre jutott s mindezek nyomán nyilvánvalóvá válik az orosz-török véd- és daczszövetség — akkor valóban más nem következhetik, mint vagy föltétlenül szabad kéz az oroszoknak az egész keletikérdés kénye-kevére szerint való megoldásában, vagy nyílt szakítás és a fegyverre való föllebbezés Anglia — s nagyon is felettebb valószínűen egy másik hatalmasság részéről is.

Most már, ugyanis nem többé lovagiaskodó „becsület”-kérdések, hanem a szó legvalószínűbb értelmében a pénzes-zaeszk körül forog a játék s Anglia kockázata e perczben, ha a keleti kérdés nélküle oldatik meg, nem kevesebbet, mint az egész ázsiai befolyását, a Szezi-csatornába fektetett összes tőkét: szóval világ kereskedelmének egész esélyét veszítheti — a mi nélkül pedig maradna kis sziget-ország saját körére szorítva, a gazdaság forrásaitól legnagyobb részét elzárva, elsőrangú hatalmi polczáról letaszítva, Európa nyomatókos tényezői közül kirekesztve. Ez a veszteség még egy nem ideális czélóként lelkesülő Anglia sem hordozhatná el, legalább egy elhárító kísérlet nélkül s minél határozottabban az érdekei politikái az irány, melyben Nagy-Britannia eddig haladott, annál bizonyosabb, hogy ez érdekek megvédéseért kész is lesz pénz

is, vért is áldozni, az utolsó nagy tétel nélküli veszteségei már ugy isnem az elbukó rovására esvén.

Rá kell-e itt még külön is mutatnunk a kiszámíthatatlan esélyre, mely ez esélyben a human civilizációra nézve rejlenék, a midőn — Anglia ártalmatlanná tételve — a román rászák teljes leigázása s monarchiánk szétdarabolása után aztán Germania és Szlavia maradna Európa egész uradalma fölött az a két osztozó fél, a melyek élet-halál küzdelme a Germán részre épen nem teljesen biztos győzelemmel végződve: a vesztes fél évszázakra bizonynyal csak az emberiség s a míveltség lehetne! Oh akkor nem a természetes szövetségesüket végzetes rövidlátással kicsinyló románokról, nem a háborusdít játszó szerbekről és a rablásból élő czernagorczokról, hanem az ó-világ összes vívmányainak elszéledéséről leendő szó s a világ-ítélet nem az isten-ember, hanem az állat-ember kezébe lesz letéve.

Ily eshetőségekkel szemben némán várni be a halálos csapást nem resignatio, nem böles mérséklet, hanem eszeveszett öngyilkosság volna s Anglia eddig nem annak a sentimentális nemzetnek bizonyította magát, mely az öngyilkosság e gyáva bűnébe süllyedni hajlandó lehetne. És ama másik állam, melynek bőrére az alku csak úgy foly, sőt egész a szij-hasításig közeledett már, szintén nem ismerheti félre a helyzet véghetetlen komolyságát, mely fölött ma még, talán, intézőként uralkodhatik, de mely a szövetség kedvező pillanatának elszalasztásával, menthetetlenül elborítatnék a világörtörténelem áradata által, csak a remélők előtt maradv fön vires, nyoma — mint a mesebeli elsüllyedt város tornyainak harangjai néha-néha fölszendülnek, holdvilágos éjeken, de nyomára nincs a ki leljen az egykor dicsőségös építménynek . . .

És a Dardanellák elzáróltatának az angol flotta előtt; a parti erődök és a páncélos hadihajók ágyu-torkai egymásra ásitnak — vagy talán már orditnak is . . .

— A képviselőház erdőgyi bizottsága tegnapelőtt d. u. 6 órakor tartott ülésében megkezdte az erdő-távaslat tárgyalását. Tisza Lajos elnök bemutatta az egyes minisztériumoknak a tárgyalásra kiküldött képviselőit: a földmívelési minisztérium részéről Kenessey, a belügyi részéről Ribáry miniszteri tanácsosokat, a pénzügyminisztérium részéről Bedő Albert erdőtanácsost és az igazságügyminisztérium részéről Kovácsy min. titkárt. A távaslat Korizmic rövid pártoló felszólalása után átálánosságban egyhangulag elfogadtatván, megkezdett annak részletes tárgyalása. Az 1. §. elfogadtatván a 2. §-ba a véderdők sorába felvették azok is, melyek

szonozta üléseiket s igyekezett támogatni az elajult Angelikát.

Igy indult végútjára. Mialatt bátran ment a halálba, elalált mátkájának szolgált támaszul, biztatta, vigasztalta őt.

— Mitől féltesz kedvesem? Testi fájdalomtól? a halál küzdelem csak egy perczet tart. Válsunk pedig rövid tartamu leendő. Az örökkévalóságnak nézünk elibe. Menyasszonyi koszorud elharvad, mielőtt meg lett volna fonva, de a fénykorona, drága angyalom, mely a vértanúk homlokát övedzi, ott vár reánk az égen. Remélj a jövőben, s ne kísértsd meg elhagyni ez életet, mig istennek nem tetszik magához szólni. Akkor trónja előtt lelkeink találkozni fognak.

— A mi lelkeink egygyé vannak olvadva, zokogó Angelika, egyesülve fognak égbé szállni. Az enyém ajkaimon lebeg. Bírád lelkiismeretét kettős halálítélet sulya fogja nyomni.

E beszélgetés közben eljutottak azon somoru helyhez, hol a halálítéletek hajtatnak végre s a szerencsétlenek testei néhány napig kitéve álltak a szél szeszélyének s a ragadozó madarak prédájának.

A borzasztó alkotmány elkészítve állt, mellette szén főlé állított óriási serpenyőben ott suttogott az olvasztott szurok, melylyen a kivégzettek hulláit bé szokták kenni, hogy mig ki vannak téve a lég hatásának, enyészetnek ne induljanak.

Ritkán történik meg az, mi most Rodinis-sel, hogy az elítéltet rokonai, barátjai elkísérik a vesztőhelyre, mintha valamely ünnepélyre menne, mert ritkán hagy az mást fen számukra, szegény és gyalázatnál.

hegyomlások, kö- vagy hógörgetegek terjedésének megakadályozására szolgálnak, kimondatván egy-szersmind az is, hogy a véderdők kijelölése a földmívelési minisztérium által a tulajdonos és a közig. bizottság meghallgatásával fog megtörténni. A távaslat első fejezetének többi §-ait (3 — 16. §.) változtatlanul elfogadta a bizottság, kivéve, hogy függőben hagyatott a 15. §. azon intézkedése, mely a rovarkárók megakadályozása czéljából szükséges nagyobb munkálatok költségének viselésére vonatkozik. A tárgyalás folytatása más napra halasztatván, az ülés eloszlott.

— Simor és Schwarzenberg btbornokok febr. 10-én fogadtattak Bécsben ő felsegő által s ezután Rómába utaztak. Simor hgprimás nevezetett ki korona-bibornoknak, illetőleg ő általa gyakorolja ő felsegő a vetojogot. Még Rauscher bibornok életében volt erre kiszemelve a hgprimás, Rauscher helyettese.

— Karszból a következőket írják a „Tiflisky Westniknek”: „Erzerum parancsnoka, hogy a város helyőrségének létszámát apaszthassa, jan. 20-án három török zászlóaljot küldött a Palantekep-magaslaton át a legközelebbi hadállomásra. Másnap reggel 300 ember visszatért az elküldött seregből, — elfagyott a tagok kal. A többieket mind eltemette egy hófúvatos borzasztó vihar.

A HÁBORU.

A fegyverszüneti conventio értelmében a törökök febr. 8-án Viddint, Ruszucukot, Szilisztriát, Belgradcsikot és Erzerumot kiűriették. A rasgradi csapatok és a ruszucuki hatóságok visszavonultak Sumlába. A törökök kiűriették a Konstantinápolyt védő bujuk-csekméjei és haszteniőjdikoszi vonalat. a mennyiben ezen erődök a 12 mfd. széles semleges zonába esnek, mely Kucuk-csekméjéltől akbnarig terjed. Az oroszok megszállva tartják Csatalsádt. A vasuti közlekedés meg van nyitva. Az oroszok Burgaszon és Midian át vonják magukhoz az élelmezést, s a Dunán az akadályokat elhárították; a hajózás már legközelebb megnyílik. A porta notificálta a nagyköveteknek a Fekete-tenger ostromzárának megszüntetését; a francia málhahajók rögtön megkezdik a konstantinápoly-odessai közlekedést. A fegyverszünet addig fog tartani, a meddig a tárgyalások folynak, melyek megszakadása esetre háromnapj felmondás van kitűzve.

Táviratok.

London, febr. 11. A Daily Telegraph külföldi kiadása febr. 10-ike estéről kelt perai táviratot közöl, hogy a porta megtagadta a fermánt, mely az angol hajóhadnak megengedné Konstantinápolyba menni; ezt azzal indokolá, hogy az en-

Midőn a bitófa közelébe értek, közeledett hozzá a bakó, hogy kezeit összekösse.

— Csak egy percznyi várakozást kérek még, szólt az elítélt.

Kihuzta zsebéből a végrendeletet, melyet az előtti éjjel írt meg, s átnyújtotta Voratisnak.

— Utolsó akaratom végrehajtójául nevezlek ki téged. Bontsd fel ezt halálom után s teljesítsd abban tett intézkedéseimet.

Az után megölette Voratist, Nicolot, Angelikát.

— Köszönöm nektek, szólt, hogy nyilvánosan tanuságot tesztek bennem vetett bizalmatokról, s engedjétek, hogy végperczem előtt is szívemhez szorítsalak titeket.

Ha isten előtt öröktől fogva nem lennének feltárva az emberi szív rejtekei, e tanuság részetekekről, bizonynyal mellettem szólna nála.

Ekkor a bakóhoz fordult s mondá:

— Most már el vagyok készülve!

De Voratis még egyszer karjai közé vetette magát.

— Menj oda, hol az ég angyalai várnak reád, s imádkozz éretűnk, kik itt alant maradunk, mig viszont láthatóak egymást.

Nicolo is megölette őt, szólni akart, de könyvei elfojtották szavait.

Végül Angelika ölelte át jegyesét, gyöngében magához szorította, mint anyja, ki gyermekét fenyegető veszélytől akarja megóvni; nem akart tőle távozni, ámbár a bakó már kétszer is oda lépett melléjük.

— Nem! kiáltott fel, nem engedem meg, hogy kezeiteket egy ártatlannal tegyék.

gedly megadása esetén az orosz csapatok alkalmasint megszállanak Konstantinápolyt. Egyéb hírek erről nem érkeztek.

Pétervár, febr. 11. Az Agence Russe jelenti: Goresakoff herczeg febr. 10-ről a következő táviratot intézte, a berlini, bécsi, londoni, párisi és római orosz nagykövetekhez: Az angol kormány elhatározta, hogy az annak idejében nyert fermán erejénél fogva flottája egy részét Konstantinápolyba küldi, hogy védelmezze az angol alattvalók életét és biztonságát. Más hatalmak is hasonló intézkedéseket tesznek. Ugyanazok a körülmények mintek is kényszerítettek, hogy gondoskodjunk az eszközökről, melyekkel megvédehetjük a keresztényeket, kiknek életét és vagyonát veszély fenyegetheti; és azért kilátásba helyezzük csapataink bevonulását Konstantinápolyba. Az „Agence Russe” hozzáteszi, hogy a szükséges utasítások elküldettek a nagyherczeghez.

A pápa.

Róma, febr. 11. A kérdés, hogy a conclave hol tartassék, tegnap reggel eldöntetett. A pápa a bullán kívül, melyben a bibornokoknak jog adatik, hogy a conclave szokásos szabályait, ha szükség, megváltoztassák, még új utasítást is hagyott hátra a conclave számára. A pápa ez utasításokat Simeoni bibornoknak adta át, kinek azokat a bibornoki collégiummal kellett közölni azon esetre, ha fölmerülne a kérdés, hogy a conclave Rómán kívül tartassék-e? A pápa ez utasításokban kifejtette az indokokat, melyek folytán 1870-ben Rómát nem hagyta el; a későbbi események őt ez elhatározásban megerősítették. Az utasításokban számos okmány van csatolva, ezek között több uralkodó levele s egyéb diplomatai okmány. Simeoni ez utasításokat átadta a collégiumnak. Az engesztelhetetlen erre lemondtak az ellenzésről s a mellett szavaztak, hogy a conclave Rómában tartassék mag. E határozat tegnap óta a távollevő bibornokokkal tadatot. Pius pápa két végrendeletet hagyott hátra; az egyikben, melyet maga szerkesztett, Pius pápa, az őt követő pápának, a szent szék kiadásának fedezésére 3 1/2 millió évi járadékot hagy hátra, egyévi összeggel az előbbi pápai hivatalnokok számára. A magánvégrendeletben unokaöcseit nevezi ki örökösül, Róma szegényeinek 300.000 frankot hagyományoz s más jótékony hagyatékot tesz. Pius elrendeli, hogy teteme a sz. Laurentius extra muros basilikában temetessék el, sirkeresztjére a legegyszerűbb feliratot rendel, sirkeresztjére nem s szabad többet kiadni két ezer franknál.

Róma, febr. 11. A Voce della Verità írja: Pio Nono földi maradványait kedden este ugyanazon helyre fogják ideiglenesen eltemetni, a hol XVI. Gergely pápa nyugszik. A temetési szertartás a Szt. Péter templomban hat napig fog tartatni, a következő három napon a szent collégium

Ha minden áron áldozatra van szükségöt, itt vagyok én, csak őt hagyjátok élni.

A katonatiszt, ki a kirendelt fegyveresek élén állt, odalépett most Voratishoz, s kérte őt, vezetné el leányát, miközben megjegyezte, hogy egy tisztességes fiatal leányhoz nem illő, ily látványt nyújtani az egybegyűlt közönségnek.

— Tisztességes! kiáltott fel Angelika, szokott tartozkodását egészen félretéve. Tisztességes! Ti meg akarjátok élni őt s még illemről, tisztességről beszéltek nekem! Ti megöltétek őt — oh — való-e ez, nem csak szemfényvesztés, nem, nem, ez a leghorzasztóbb valóság! De nem fogjátok megölni őt, — vagy engem is megölte vele együtt!

— Ha leánya nem akar távozni, szólt ismét Voratishoz fordulva a katonatiszt, akkor legnagyobb sajnálatomra, kénytelen leszek őt a katonákkal eltávolíttatni.

Rodinis haragos pillantást vetett a tisztre, s még egyszer megcsókolta jegyese homlokát.

— Isten veled! . . . szeliden eltávolítá őt magától, s Voratis és Nicolo egyesített erővel vonták el a szerencsétlen Rodinis mellől.

Hogy véget vessen e kínos jelenetnek, gyorsan közeledett most a bakó, kezében a végzetes kötéllel. Mondta, hogy hajtsa le fejét. Rodinis már engedelmeskedett . . .

Ekkor a távolból egy eltikkadt hang kiáltá:

Megálljatok! megálljatok!

Mindenki hátra fordult, s magát a királyi ügyészt látták egy lovon sebes vágatva közeledni a vesztőhely felé.

— Az isten szerelméért megálljatok! kiál-

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Egyedül minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Volger (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben. Haasenstein és Vogler hirdetés könyv. Irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitár 5. sz.

Nyitléri czikkék

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

a Sixtinum kápolnában tartja a temetési szertartást.

Róma, febr. 11. Illetékes személységek véleménye szerint mérsékelt olasz bibornok fog pápának választatni, és pedig mintegy 40 szavazattal, legtöbb kilátásuk van Marichino, Pecci, Giannelli és Consolini bibornokoknak, az utóbbi a római népnél nagy jótékonyasága miatt igen népszerű.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház febr. 11-iki ülésében Ghy-czy elnök eladja, hogy a gyorsíró tudósításokból értesült arról, hogy Csernatonyi interpellációja alkalmával Simonyi E. oly kifejezést használt, mely az illemmel ellenkezik. Szólv nem hallá azt, különben rendre utasította volna a közbeszólv képviselőt. (Helyeslés.) Bemutattatván ezután a kérvényi bizottság jelentése, folytatta a ház a váumgyi előterjesztések tárgyalását.

Eber Nándor elfogadja a törvényjavaslatot, s nem tartja alaposnak az ez ellen felhozott érveket.

Eber tetszéssel fogadott beszéde után Trefort miniszter mondott első részében szakszerű, azután polemikus beszédet, s főleg Apponyi, Lónyay, Somsich és Kerkapoly állításait és következtetéseit czáfolta a többség helyeslése közben sok éllel. Csodálkozását fejezte ki a felett, hogy épen Kerkapoly nem méltányolja azon nehézségeket, melyekkel egy egyenjogu föll folytatott tárgyalások járnak. Tárgyalta Kerkapoly is a bankfordést, de micsoda sikerrel! — Trefort e szavai az egész házban derűtséget és helyeslést keltettek.

Ezután Mudrony Soma beszélt hosszán a javaslat ellen. Teljesen az ipari álláspontra helyezkedett, mellőzésével a gazdasági tekinteteknek.

A törvényjavaslatok mellett öt vannak irva: Gebbel Károly, Korizmic László, gr. Péchy Manó. A törvényjavaslatok ellen: Pulszky Agost, Hunyady Béla, Németh Alb., Ürményi Miksa, Rády Endre, Pogonyi Dénes, Vidlicskay József, gr. Zichy Nándor, Tarnóczy Gusztáv, Molnár Aladár, Chobin Ferencz, Bernáth Dezső, Meczner Gyula, Kajuch József, Csátár Zsigmond és Paczolay János.

Bányász-földtani észleletek Erdély keleti részeiben

Dr. Herbach Ferencztől.

(Az „Erdélyi Múzeum”-ból.)

Északkeleti Gyergyó észleltérz-telepei.

(Vége.)

Tudva van, hogy az itt szóban levő része az agyagosillámpalának a bukovinaival és máramarosival egyenes kapcsolatban van, és ezek-

tott újból csaknem fuldokolva, s egy papírlábgotatva kezében.

— Mi az? Mi történt? kérdő szav meg száz ajak. A katonatisztok s polgári hivatalnokok körülölgtek az érkezőt.

— Megálljatok! kiáltott harmadszor is, mint-ha félné, hogy nem hallották meg szavait, Rodinis szabad, Rodinis ártatlan!

Előmutatta a törvényszéki elnök által kiadott parancsot, s rendelkezett, hogy a foglyot azonnal štadják neki. A katonák engedsmeskedtek. Rodinis hálásan szorította meg a kir. ügyész kezét, s azután hármas ölel karok fogták őt körül; Voratis, Nicolo s Angelika karjai.

Voratis hevesen ölelte őt keblére.

— Vissza vagy adva nekünk fiam!

Tehát még is van még igazság e földön.

Az öreg szolgál térdre omlott, s háromszor vélelt mellére keresztet.

— Isten! szólt ünnepélyes hangon, nagy és igazságos vagy te, és utaid végére mehetlenek!

Angelikát annyira megrázta ez erőszakos kedély-izgalom, hogy gyors szökésben tört ki a nélkül, hogy tudná a közbejött esemény okát.

Az kétségtelen, hogy Cephalaria lákolt, az elhalt gróf iránt érzett tisztelet és szeretet nagyon felbőszítette a vádlót ellen, kinek bünsö voltát számos megezőfolyhatatlannak látszó bizonyítékok erősítették meg, de a legtöbbben közülök az előt nagyra becsülték Rodinist, s az ártatlanságáról szólv hírt szembeütő megelégedéssel fogadták.

(Foly. köv.)

kel együtt alkotja a keleti Kárpátok jegeczes nagy szigetét.

De az is tudva van, hogy a jegeczes pala ez átlag 2 mldnyi széles láncza, a melynek rétegei a kárpáti hegység tengelyének megfelelő irányban nyulnak el, egész terjedelmükben éretelepeket tartalmaznak, a melyek mindenike a palaközet bizonyos magasságu színvonalának sajátja. A Bukovinában négy ily éreztartalmat különböztettek meg u. m.:

- a) réztartalmat,
- b) mangantartalmat,
- c) ólom, horgany és ezüst tartalmat,
- d) magnetit és haematit tartalmat.

Ez éreztartalmak mindenike a csillámpala bizonyos rétegeinek sajátja.

Nem lehet kétkedni, hogy a bukovinabeli posoritai rétegele a Csik sz. Domokos melletti balánbányai telep folytatott vonulól irányába esik; ott úgy mint itt a jegeczes pala alsó részeibe vagy rétegeibe tartozik.

A manganéroz előjövetele keleti Erdély jegeczes palás terepén még eddig nincs határozottan kimutatva, noha a palaréteg, a melybe tartozik, itt van; ellenben úgy látszik, hogy az ólom, horgany és ezüst tartalmu színvonal rétege az itt szóban levővel egyezik, s ez, úgy mint ott, a csillámpala felsőbb osztályába tartozik.

Már fenneb elmondottam volt, melyik terepre sorozik az ezüsttartalmu éreztartalmu éreztartalmu északkéleti Gyergyóban, ezután elősorolom az egyes pontokat, a melyeken létező tudomásomra esett.

Arról a jól fentartott országútról, a mely Borszéktről Tölgyesnek vonul, és Baraszo közt a Szynszeroasza hegyoldalán láthatni egy quarz-tartalmu agya csillámpala szürke réteget, a melyben ezüsttartalmu ólomérczek vannak, a melyekre a Szynszeroasza híd közelében ezélt sok évvel kutatások történtek, a miről egynehány ásadékhalom maradványai tanuszkodnak. A többnyire elmállott közetben csak nyomait találtam az ólomkéneknek, ellenben nagyon gyakran egy lisztzerű fejtér ásványt, a mely később szénsavas ólomércnek bizonyult, nyilván az ólomkének elmállásának eredménye.

Továbbá a kutatási apró ásataghalomokban a Holló és Baraszo közt magasabban fekvő völgyekében hasonlóképpen észleltem éreztartalmakat.

Ellenben a Bisztricsora folyó sziklás mart-jában az említett hídon felül, csaknem a völgy fenekén a szabadon álló quarz-tartalmu agyag-csillámpalában tömör, durva ólomkéneget találtam.

Az itt talált ólomkének nagyobb-kisebb lenesék alakjában lép fel, a melyek alakjuknak megfelelően a közetben hol odatapadva, hol kiszékelve állanak. Ez éreztartalmak nem állanak párhuzamosan a közet rétegeivel, hanem szét-szóródva minden irányban az agyagcsillámpalában hálózatos erezetet alkotnak, a melyet éppen a csillámpala quarzteritenei is észlelhetni.

A vizsgálat alá vett éreztartalmak átmérője 8-10, vastagsága 3-4 hüvelyk volt. Többnyire durva tömör ólomkénegből állottak, kevés quarzittal és apró ferdényalaku táblácskákka, valószínűsítéssel. Dokimastus úton kén-melvezve ez éreztartalmak ólomkéneget, mázsájában 10 latnyi ezüstet találtam, ólomot mintegy 56 %-ot.

További jelenségeit ez éreztartalmaknak találtam a Válye Szaka völgy felső részében a Korbuly és Oposinara¹⁾ északi lejtőjén, a melyekre már korábbi években történtek nagy terjedelmű kutatások; ott létezők a munkálatok össze voltak omolva, azonban volt alkal-mam feltűnő kikezdéseit látni a quarzitos éreztartalmaknak, éppen úgy a muntye Ploplui déli lejtőjén, a mely a Válye Szaka fővölgyébe ereszkedik.

A csillámpalaretegek általános vonulása irányából, és a különböző helyeken észlelt éreztartalmakból ítélve áll jöhét kétségbe, hogy itt a csillámpala egy éreztartalmu rétegevel van dolgunk, a mely az előbb jelölt pontoktól a Szynszeroasza lejtőjéig a Bisztricsora völgyében a muntye Ploplui lejtőjén erdélyi területen mintegy 2 mldnyi kiterjedésű.

Noha az éreztartalmak pontjai minden esetre kiinduló pontokat adnak, mégis, hogy meg lehessen győződni, vajjon itt csak egyes telepek léteznek-e vagy pedig párhuzamosan vonuló telepek folytonos sora alkotja az éreztartalmu réteget, a minek feltevése indokolt, minden esetre előbb szükség volna a terep részletes felvételére.

Hogy a kérdéses terepen az ólomérczek egyes pontokon gazdagok ezüstben, arról volt alkal-mam személyesen meggyőződni; éppen úgy tény, hogy az éreztartalmu réteg tetemes kiterjedésű. Mindazonáltal még kérdéses az éreztartalmu jutalmazó bányászatra alkalmasak, oly saját-ságok.

Hogy a gazdagabb éreztartalmak helyeivel közel csoportosulva és mintegy összpontosítva lépnek fel bizonyos vidékeken, a melyek jutalmazó bányászatra alkalmasak, oly saját-ságok.

¹⁾ Általános tájékoztatás végett itt azokkal az elnevezésekkel ölel, a melyek a hadi földrajzi intézet 1863-ki térképein vannak feljegyezve, mivel a földtani felvétel-munka még térség nem volt, noha ott a hely színe sok pontnak más és külön neve van.

gos tűnény, a melyet az itteni jegeczes palák előtűnk ismert valamennyi éreztartalmu észlelhetünk, és a mely indokolja ugyan azt a feltevést, hogy a szóban forgó terep éreztartalmu rétege sem idegen e jelenségtől; azonban azért az az eset is lehetséges, hogy az éreztartalmu itt csak szóróványos és bányászati művelésre nem érdemes. A két eset előzetes megítélésére sem az elmélet sem a gyakorlat nem nyújt megbízható kiinduló pontokat. Tekintve, hogy az éreztartalmak felfedezett pontokon nem lépnek fel mindjárt a föld színén bányászatra méltó tömegekben, csak is rendszeres átkutatása az egész terepnek adhat felvilágosítást, a mely azonban tetemes pénzkiadásokat vesz igénybe, holott az eredmény mégis kétes; a feladat tehát az, hogy ez áldozatokat a lehető legnagyobb eredmény veszélyeztetése nélkül a lehető legkisebb mértékre vonjuk össze, a mi egy bányászatiilag merőben ismeretlen terepen, csakis úgy lehetséges, ha előzi egy alapos áttanulmányozása azoknak a közeteknek, a melyekben mozogni kell; itt tűzetesen az éreztartalmu rétegeknek.

BELFÖLD.

Maros-Vásárhely, 1878. febr. 18.

(Női közgyűlés.)

A női közgyűlés a marosvásárhelyi korcsolya-egylet hushagyó keddi bálja, illetőleg az egyszerűség érdekében mult vasárnapon délelőtti 11 órakor tartott meg Gáspár Terka korcsolya-egyleti bizottmányi tag lakásán. Maros-Vásárhely szépe oly szép számmal jelentek meg, hogy tekintve a közönségnek bármely kezdeményezéstől egyelőre való idegenkedését, valóban meglepett. A korcsolya-egylet köztszobájában álló elnöke akadályozva lévén megjelenni, Sándor Kálmán a korcsolya-egylet titkára adta elő a gyűlés elzárását és az eddig hirtelenséggel felmerült indítványokat arra nézve, hogy a korcsolya-egylet hushagyó keddi bálja szellemi és anyagi sikere érdekében, a nők szakitsanak a lábra kapott fényűzéssel és egyszerűen öltözve tegyék lehetővé, hogy a korcsolya-egylet bálja a legnépesebb bál legyen és hogy ne csak szellemileg, hanem anyagilag is sikerüljön. Mindenek előtt egy elnök és egy jegyző választását kéri eszközölni. Elnöké közfelkiáltással Gáspár Terka k. a. korcsolya-egyleti bizottmányi tagnó választotta meg; jegyzőnek Sándor Kálmán korcsolya-egyleti titkár kérésére fel. A gyűlést elnök megnyitván, megkezdődött az általános vita, a melyhez legalább tizenötön hozzá szólottak; örömmel hallgatni, hogy az izlés különfélesége miatt annyira szélgázó vélemények egy pontban, az egyszerűségben mindnyájan megegyeztek és csak az egyszerűségnek a hasznossággal való egyesíthetése és egyes ruhakelméknek a tekintetben való szélszerűsége felett folyt a vita.

Végre két párt tömörült, az egyik az egyszerű satin ruhát — tartatán és virágdiszítés nélkül — fogadta el, a másik párt a még egyszerűbb és olcsóbb tetszés szerinti nyári mosó ruhát. Mindkét párt a főcélban az egyszerűségben megegyezvén, indítványoztatott, hogy mindkét párt az általa választott ruha-kelmét fogadja el és egyik se mondjon le tervéről, a másik javára; mert — mint egyik nő igen helyesen megjegyezte — nem az a főkérdés, hogy *satin, vagy batiz bál legyen-e, hanem a földol az, hogy legyen egyszerűen öltözve mindenki és így minél több nő jöhessen el a korcsolya-egylet hushagyókaddi báljára.* Ez indítvány értelmében két aláírási ívet tettek le az asztalra; az egyiket a következő sorok állanak: „Aláírtak ígéri, hogy a korcsolya-egylet hushagyókaddi báljában satin ruhában — tartatán és virágdiszítés nélkül — jelenünk meg.” Ez ívet aláírták 20-an. A másik ívet ez áll: „Aláírtak ígéri, hogy a korcsolya-egylet hushagyókaddi báljában tetszés szerinti egyszerű nyári mosó ruhában jelenünk meg.” Ez ívet aláírták 15-en. És mindkét párt megígérte, hogy az általa választott aláírási ívre a meg nem jelent, de a hushagyókaddi korcsolya bálra megjelenő hölgyek közül toborzani fog.

Végül Sándor Kálmán korcsolya-egyleti titkár mondott a választmány nevében köszönetet a megjelent hölgyeknek, kik ily szép számmal megjelentek és az egyszerűséget jelszól fogadva el, a korcsolya-egylet hushagyó keddi báljának egyes sikerét előre is bizonyossá tették; másfelől pedig szépségük megjelenésük által fényesen megcáfolták azon kis hitűeket, kik a közgyűlés ily szép eredményében kételkedtek. Köszönetet mondott mindazon hölgyeknek, a kik a fényűzéssel szakítva az egyszerűséget fogadják el, de a kettős köszönetet mond azoknak, kik megjelenésük által bebizonyították, hogy az egyszerűséget nem csupán óhajtanak, vagy követni, hanem kezdeményezni és bevallani is tudják. Feleltem, hogy mint minden kezdeményezésnek, ugy még a közgyűlések is voltak létségei; voltak olyanok, kik „különczöknék” neveztek azokat, kik az öltözet egyszerűsítését közgyűlés által akarták kivinni; de e véleménykülönbség nem tántorította el a kezdeményezőket s — folytatva tovább — ne tántorítsa el a megjelent igen tisztelt nők egyikét sem; gondolják meg, hogy midőn ezélt csak öt évvel a férfiakon kívül egy pár fiatal kisasszony is megkezdte a korcsolyázást, a közönség „különczöknék”-nek nevezte el őket és ma már, midőn a korcsolya-egylet tagjainak felét nők képezik, Istennek hála ott vagyunk, hogy

azon fiatal kisasszonyokat nevezzük — és méltán — „különczöknék”-nek, a kik nem gyakorolják a legkivált nőknék igen ajánlatos s nem csupán mulatságos, hanem egészséges és szükséges szép sportot. Adja Isten és főbírókévünk, hogy elérjük — folytatva a titkár — miszerint ha eddig még az egyszerűség megjelenő hölgyeket neveztek is a sok helyen és bársonyban megjelenők között „különczöknék”-nek: a korcsolya-egylet ez évi hushagyó keddi bálján kezdve jövőre minden bálban azokat nevezhessük „különczöknék”-nek s az általános szokástól eltérőknek, a kik fényűzésseljesen öltözve jelennek meg. Ismételtén köszönetet mond a szépek koszorujának megjelenésükért és a válaszmány nevében kéri őket, hogy bármelyik párt zászlója alatt minél több nőt nyerjenek meg a meg nem jelentek közül is a korcsolya-egylet hushagyó keddi báljára. Ezzel a gyűlés — több tárgy nem lévén — eloszlott. — Kalapot emelünk Maros-Vásárhelyi hölgyei előtt s követésre méltó jó példaképpen ajánljuk a diadalra juttatott egyszerű öltözetet érdekli indítványukat minden városi hölgy közönségének figyelmébe!

Déva, 1878. febr. hó 10-én.

(A farsang.)

Tekintetes szerkesztő ur!

E hó 9-én tartotta megalakulandó korcsolya-egyletünk legelső táncszeltyét, melyen nemcsak a jégspornak meglehetősen nagy számban levő barátjai jelentek meg, hanem még azok is, kik már hetek előtt dicsekedtek vala, hogy azt becses távollétükkől fogják megfizetelni és emelni.

A nemzeti casino fényesen, s a bálnak megfelelő emlekkel díszített termei csakhamar megteltek, még pedig annyira, hogy még azon túlke is zsúfolva volt, melyben más bálók alkalmával görbe fűsűk, s hegyes orru cipők szoktak egymásnak rendez-vous-t adni.

Rég nem látott e nagy megye ily fényes és mégis kedélyes mulatságot és bátran el lehet mondani, hogy farsangi idényünk fénypontját képezte.

A bálanya Kun István gróf 6 méltósága megérkezéssel azonnal megkezdődött a mulatság, mely a cottillont megelőző egy órai szünet kivételével reg. 7 óráig folyt a legnagyobb kedélyességgel. Ez pedig nagyon ritkaság a mi városunkban!

Fényes bizonyítéka volt e bál annak, hogy közönségünk végre valahára elkezd felhagyni a cottiakkal, s hogy a szépet és jót pártolni tudja még akkor is, ha azt idegenek indítványozzák. Jelen volt a fő- és alispán urakon kívül a város és vidék értelmisége, jelen a megye szépeinek legnagyobb része, utóbbiak egy-két kivételt leszámítva, mindmennyian egyszerű, de annál díszesebb bálai öltözetben.

A szép bálnak anyagi eredménye is szép volt, a mennyiben mint, egy 70 frt folyt be az alakuló félben levő egylet pénztárába.

Cs.—r.

A nagy-szebeni magyar

olvasó-egylet választmányának 1877. évi zár-jelentése.

(Folytatás és vége.)

III. Továbbá az egylet fennebb hangsúlyozott újabb tevékenységi ágára, névszerint az alapszabályok szerint rendezett felolvasásokra nézve, legnagyobb örömmel szolgál, legelőször is általában azt jelenthetni, hogy a felolvasások mindeddig igen jól sikerültek.

Különb. ezen tevékenységi ágat tekintve, legkedvesebb kötelességünknek ismerjük, hálás köszönettel felemlíteni, a felolvasók és felolvasások sorozatát:

Jelestül a korábbi, vagyis az 1876/77-iki idény felolvasásainak sorozata a következő: 1) 1876. évi nov. 23-án: a) Dr. Persz Adolf jogakadémiai tanár és az egylet titkára: „Megnyitó és alkalmi üzlatok, a nagy-szebeni magyar olvasó-egylet életéről”; — b) Dr. Fölkel István jogak. tanár ur: „Az emberiség világtörténeti fejlődéséről”; — 2) december 13-án: Ormay Sándor államgymnasiumi tanár ur: „A fekete gyémántokról”; — 3) decz. 27-én: Dr. Meltz Oszkár jogakad. tanár ur: „A pénzről”; — 4) 1877. jan. 17-én: Ferenczy István államgymn. tanár ur: „A hó lényege, forrásai és hatásairól”; — 5) febr. 24-én: Szilágyi Gyula államgymn. tanár ur: „A szinpad, régen és most”; — 6) március 24-én: Domanovszky Endre jogakad. tanár ur: „Kazinczyról”; — tehát: összesen 6 alkalommal, 7 felolvasás tartott.

Továbbá a második; vagyis az 1877/78-iki idényben, a felolvasások sorozata a következő: 1) 1877. évi okt. 27-én: Dr. Fölkel István jogakad. tanár ur: „A kulturállam fogalmáról”; — 2) nov. 14-én: Dr. Persz Adolf jogakad. tanár: „Csevegések komoly dolgokról”; — 3) nov. 28-án: Dr. Wertheimer Ede jogakad. tanár ur: „Az ördög története, vagy élete és működése a társadalomban”; — 4) decz. 17-én: Ferenczy István államgymn. tanár ur: a) „A viz és alkatrejei”; — b) „A telefon bemutatása”; — 5) decz. 27-én: Dr. Lindner Gusztáv jogakad. igazgató ur: „Nemzeti büszkeség és hazafiság”; — 6) 1878. évi jan. 23-án Putnok Miklós államgymn. tanár ur: „A babonáról”; — még befejezendik ugyanezen idényt: 7) febr. hóban: Veress Ignác államgymn. igaz-

gató ur: „A homoroszi hősről”; — 8) márciusban: Ferenczy István államgymn. tanár ur: „A villanyosságáról”; — tehát összesen 8 felolvasás.

Mindenzen felolvasásokat illetőleg, még a következő körülményeket tartjuk kiemelendőknék: a) a korábbi idény felolvasásai, a legelőször kivételével, kezdetben a jogakadémiai tervezettek megtartatni, de a közönség tapasztalt ólnék részvétele csakhamar szükségessé tette, hogy folytatólag és végig, a „magyar korona” féle szálloda nagy terme vetések igénybe; ugyanezen felolvasások rendszeren belépti díj nélkül rendeztetek, de az előbb említett terembíráttal felszaporodott költségek miatt, két felolvasás csekély díj mellett tartott, s a belépti díj és felülfizetések fejében befolyt jövedelem, s az alább érintendő bérelengedés mellett, a felolvasások alkalmából az egylet pénztárára, csak igen csekély teher hárult; ugyanitt hálás köszönettel említendő: Neurihr Peregrin ur áldozatkészsége, melynél fogva két terembíráti összeget az egyletnek engedni szives volt; — b) a jelen második idény felolvasásai, a közgyűléstől kapott felhatalmazás folytán, mind belépti díj mellett rendeztetek; ugyanezen felolvasások közül, csupán kettőnek kivételével, melyek a jogakadémiai tartattak, a többi a „római császár”-féle szálloda nagy termében tartott és fog tartatni, s igen nagy örömmel jelezhető, hogy a közönség érdeklődése és részvétele annyira állandó, sőt fokozott volt, miszerint a belépti díjból és felülfizetésekéből nyert jövedelem, nem csak az összes, és pedig tetemes költségeket teljesen fedezték és fedezik, hanem még az egylet pénztára vagy illetőleg a jövő felolvasások javára, főlöleg és maradvány is remélhető; különben ezen körülményről, az alább közölt számadás kimutatás, kelő felvilágosításokat nyújthat.

Még megjegyezhető, hogy a fenn felsorolt felolvasások alkalmából, gyakran közvacsorák is rendeztetek, s a közönség és az egyleti tagok részvétele itt is elég ólnék volt.

IV. Folytatólag az egyleti választmányának, különösen az egylet dolgai és érdekei kezelésére vonatkozó beltevékenysége tekintetében, leginkább a következő határozatokat és tett intézkedéseket, felmiltendőknék tartjuk: a) legelőször is gondoskodás történt arra nézve, hogy egy rendes ígató-könyv készíttessék és vezettessék s minden év végén, az egyleti ügyiratok, jövőre leendő megörvözés-eljából, a könyvtárban letéteményeztessenek; b) kapcsolatban egy az egylet valóságos tagjairól készített s ezental pontosan vezetendő anyakönyv létesített, hogy az egyleti tagok emléke, a jövő időkre is, kegyeletesen fenntartassék s megörvöztesék; c) a pénztára nézve, formászerű és rendes kezelési lépést életbe, s egyszersmind az egylet anyagi érdekeit illető dolgokban, megfelelő és cél-szerű intézkedések tettek, például a többi kö-zött a pénztári készletnek, a felhasználás időpont-jáig, mindenkor takarékpénztárba leendő gyűmöl-ösöző elhelyezésére, valamint az alapítókat képe-ző közpapiroknak, szintén takarékpénztárba letéteményezésére nézve, határozatok hoztak s foganaatba is vétettek; — d) a jövőre vonatkozó, a választmányának eddig körvonalozott alapszabályok szerinti hivatásán tulmenő intézkedésekre, egyutal a jelen közgyűlés elé terjesztendő alapszabály-módosítási javaslatokban leendő szó.

V. Mindezek után, — a lefolyt év alatt az egylet életében felmerült, jelentékenyebb történeti események felsorolására térvén át, legkivált a következőket emeljük ki: a) legelső helyen említést érdemel, a lefolyt év febr. 6-án megtartott egyleti bál; ugyanerről a legutóbbi rendes közgyűlés alkalmával, kimerítő és részletes jelentés tétetvén, jelenleg utólagosan csak is azt hozzuk fel, hogy az említett jelentés óta, még 57 frt 20 kr. folytán be, a bál tiszta jövedelme: összesen 240 frt 5 krra emelkedett; — b) továbbá felmiltendőknék emeljük ki: a) legelőször helyen a királyhágón inneni tűzoltószövetségnek; a lefolyt év június havában itt tartott közgyűlése alkalmával, az egylet kellően képviselve volt s ólnék részt vett; — c) végre október 27-én, a korábbi közgyűlés megbízása következtében, megtartott az egylet negyven éves fennállásának emlékünnepe.

Ugyanezen alkalommal felemlítjük, hogy Gidófalvy Géza államgymnasiumi tanár ur, a helybeli magyar közönség körében, a török sebesültek javára gyűjtést eszközölván, — mintán a begyűlt 34 forintnyi készpénzt, valamint 5 kilo 700 gramm tépést rendeltetési helyére elküldötte, — felkérte az egylet választmányát, hogy a gyűjtő és illetőleg aláírási ívet, és a budapesti török consulatust nyugtáját, az egyleti levéltárba letéteményezhesse, miszerint nyilvános nyugtázás helyett, bárki az adakozók közül itt betekinthesse; ugyanezen kéreseknek teljes készséggel hely adtván, egyszersmind ezuttal közönmódra hoztatik.

VII. Továbbá a lefolyt évre vonatkozólag, a jelen közgyűlés elé terjesztendő s szabályszerűen felülvizsgált és helyesnek talált számadásból, itt leginkább a következő fő adatokat soroljuk fel:

Legelőször is az egyleti alapító állása a következő: 1) korábbi alapító, jelesül 1876. év végén: a) urbéri papirokban 250 frt, b) készpénzben alapító tagsági díj 15 frt; 2) a lefolyt évben hozzájárult: a) a bál tiszta jövedelméből 75 %, tehát összesen 180 frt 1 kr, b) ajándék-

képen 5 frt, — ennélfogva 3) jelenlegi alapító: a) korábbi urbéri papirokban: 250 frt, b) készpénzben összesen 200 frt 1 kr.

A lefolyt év bevételei: 1) pénztári maradvány a mult évről 106 frt 76 kr, — 2) az alapítókat képező urbéri papirok szelvényeiből befolyt 12 frt 20 kr, — 3) tagsági díjakból 299 frt 60 kr, — 4) a bál tiszta jövedelme 240 frt 5 kr, — 5) felolvasásokból befolyt 174 frt 50 kr, — 6) ajándék-képen 5 frt, — tehát összesen 838 frt 11 kr.

A lefolyt év kiadásai: 1) könyvek beszerzésére 114 frt 95 kr, — 2) könyvek bekötésére 18 frt 30 kr — 3) felolvasásokra 129 frt 47 kr, — 4) vegyesek, a) könyvtári lakbér 36 frt, b) könyvtári hátrálékok 24 frt 20 kr, c) diszoblevélek 52 frt, d) szolgálati 36 frt 90 kr, e) egyleti pecsét 6 frt, f) könyvtári felszerelések 15 frt, g) könyvtári helyiség fűtése 18 frt, h) egyebek 13 frt 36 kr, összesen 201 frt 46 kr, — tehát összesen 464 frt 18 kr.

Ennélfogva pénztári maradvány: összesen 373 frt 93 kr, — de ugyanebben bennfoglaltatván: a) készpénzbeli alapító 200 frt 1 kr, b) felolvasási pénztár jelenlegi készlete 27 frt 80 kr, összesen 227 frt 81 kr, sajátképen átvitel a jövő évre: összesen 146 frt 12 kr.

Még megjegyezhető, hogy a tagsági díjak, a lefolyt év alatt, sokkal pontosabban fiztetettek be, mint azelőtt, s igen csekély hátrálék maradt kűnn.

VIII. Kapcsolatban, a jelen idényben megtartott és tartandó felolvasások pénztárára nézve, az eddig elért anyagi eredményt, és illetőleg a pénztári készletet a következőkben mutatjuk ki: 1) a lefolyt év végéig: bevétel: a) 20 család bérleti jegyért befolyt 30 frt, b) 18 személyi bérleti jegyért 18 frt, c) 300 egyes jegyért 60 frt, d) felülfizetésekben 5 frt 20 kr, — tehát: összesen 113 frt 20 kr; — 2) ebből levonotva a kiadás: a) felolvasási terem három izbeni kibérléséért 45 frt, b) hirdetésményekért és vegyesekre 40 frt 40 kr, tehát: összesen 85 frt 40 kr, — ennélfogva a lefolyt év végén fennmaradt: összesen 27 frt 80 kr.

VIII. Különösen a lefolyt évben fölmerült tagsági mozgalmak tekintetében, felemlítetjük a következő fő adatokat: a legutóbbi rendes közgyűlésre beterjesztett jelentések szerint, ugyanakkor az egylet tagjainak száma, körülbelül 150 — 160 volt; — a lefolyt évben: meghalt 2, kilépett 17, elávozott 14, kitöröltetett 1, összesen 34; ennélfogva meglehetősen fogyatkozás mutatkoznék. de másrészt ezt pótlókat újonnan belépők; — jelenleg az egylet valóságos tagjainak száma 123, s ezenfelül van 23 olvasó tag, tehát: összesen 146.

Ugyanitt nem mulasztathatjuk el, legnagyobb sajnálattal feljegyezni, hogy a lefolyt évben: Láp-osy János egyleti és választmányi tag halála által, — valamint Taubler József honvéd százados, alapító és választmányi tag urnak, s ugy szintén Kolosy Antal cz. prépost, tiszteletbeli tag urnak és a választmányi tagjának, innen elköltözése által, az egylet legnagyobbb munkásai sorában, megőrizhető lézág támadt.

IX. Végre tevékenységünk és az egylet dolgai és érdekeit illető munkálkodásunk kiegészítésül, legalább a legközelebbi vonásokban jelezni kívánjuk: a jövőre czélzó javaslatainkat, jelesül a jelenlegi alapszabályok újabb módosítására vonatkozólag előterjesztendő indítványainkat; ugyanezeknek fontosabb pontjai röviden a következők: 1) legjelentékenyebb azon javaslat és indítvány, mely az egyletnek megint szélesebb alapokra leendő fektetését czéllozza, mi végből az egylet társas körre, olvasó-teremmel és birlapokkal, lenne átalakítandó, — s egyuttal mint a kiszélesítendő czél és feladatnak eszközt, az egylet számára egy tulajdon épület emelését ajánlja; — 2) ugyanezen most érintett pontból kifolyólag, a gazdasági kezelés és ügyvitel tekintetében; — 3) a többi javaslatok a tagok felvételét és kilépését, valamint a gyűlési rendet tárgyzó újabb szabályzatokra terjednek ki.

Mindezeknek felsorolásával, a legrövidebben jellemeltük és ecseteltük: az egyletnek mult évi életét és tevékenységét, — valamint saját az egylet dolgai s ügyei és érdekei körül tanusított, minden bizonynyal igen szerény mérvű, de legjobb akaratu munkálkodásainkat.

Hogyha ezen munkálkodásainkat bármi részben csakugyan siker koronázta, igen jól tudjuk és érezzük, hogy tulajdonképen ezért az egylet a legnagyobb részben és általában köszönettel korántsem nekünk, hanem egyenesen csak is azoknak tartozik, kik mindenkor buzgón és készségesen pártolták és támogatták.

Ennélfogva legkedvesebb és mulasztathatlan kötelességünknek ismerjük: hogy legelső sorban, az egylet kitűzött tevékenységében, közvetlenül és pedig szellemileg részt vett felolvasóknak, továbbá a t. cz. közönségnek és az egylet t. cz. tagjainak, valamint az egylet összes pártfogói és jótévedőinek, — nagylelkű, hazafias és áldatkész buzgalomkért, — legelőször is köszönetet szavazzunk s tisztelettel felkérjük őket, miszerint az egylet törekvéseit, a jövőben is, nagybecsű támogatásukra érdemesíteni sziveskedjenek!

Nagy-Szeben, 1878. január 24-én.

A nagy-szebeni magyar olvasó-egylet választmány.

NAGY JÓZSEF arany- ezüstműves és ékszerárú Kolozsvárt,
főter br. József-ház 9 szám.
Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb csinnal
kiállított **bécsi és külföldi**
arany- és ezüst ékszerárúinak dús raktárát
és kiházasítási arany- ezüst és ékszer árúit legutányosabb áron,
ugy odón
arany- ezüst és kőves tárgyakat megvesz, vagy újakkal becserél.
(Óvásul.) Raktárban minden egyes tárgy valódisága a m. kir.
bélyeggel van hitelesítve. (400) (16—*)

Alapított 1863. **Csak Witte Ed.-nél Bécsben!** Alapított 1863.
I. ver. Kärntnerstrasse 59.
neveltséges
COTTILLON-FORDULATOK és RENDEK
valamint minden
báli-ozikk, ékszer, legyező sat.

Cotillon fordulatok.
Táncmester segélye nélkül
mindenki a legszebb és leg-
elegánsabb cotillon-fordulát
rendezheti.
Maszk-tour frt. 1.50, 2.50
Fortuna-tour frt. 2.50, 3, 3.50
Tűkör- és szivar-sájkák
Hálóda-tour (12 sz.) frt. 3.50
Jellek-tour frt. 2.20
Jockey-tour, igen eleg. frt. 3.60
Tombola-tour frt. 1.50, 2.50—6.
Kézfű-tour frt. 1.—
Paiza-tour frt. 1.95
Csaldá-tour (12 sz.) frt. 4.25
Humor-tour frt. 2.50, 3.50
Ország-tour frt. —75
Halász-tour frt. 3.—
Papirtűcsér-tour frt. 1.80, 2.50
Medaillon-tour frt. 4.50
Hal- és rák-tour frt. 2.50
Boroskupa-tour frt. 2.50
Páva-tour, új, frt. 5.—
Marguerite-tour frt. 2.—
Ezenkívül még sok
más tour 15 frt.

Cotillon-durr-bonbon
12 darab finom gyöngyben
maszkpikkával 75 kr.,
1, 1.50, 2, 2.50 frt.
Állatfejjel frt. 1.50, 2, 2.50
egész maszk-ültőzettel frt. 6,
9, 12.

Cotillon-bokréták,
teljesen pótolják a friss virágot,
50 darab frt. 4.50, 5, 6, 7.50,
10, 12.50.
Egy egész
tréfa-tombola
25 darabból frt. 4.— hatásdara-
bokkal frt. 5, 6, 7, 8.

Bál-bokréták,
finom illatú, egyzersmind
elegáns legyezők,
1 darab frt. 1, 1.50, 2, 3.
Bál- és színház-ékszer,
1 garn. 50—80 kr., frt. 1.50,
2, 3.

Álcák.
Gyermek, hűgyek és urak szá-
mára, darabonként 8, 10, 16,
25, 30, 40, 50 kr.
Jellem-álcák pl. Napoleon,
Bismarck, Vilmos császár, IX.
Pius pápa sat. darabonként 50,
75 kr., 1, 1.50, 2 frt.
Bárony-álcák darabja 40, 50
75 kr., 1 frt.
Állat-álcák darabja 40, 50
Állat-quartettek frt. 4, 5, 7.50,
órási fejekkel frt. 12.50—15.—
Órrok darabja 8, 10, 15, 20, 40,
50 kr.
Csörgőspikkák, 50 darab 6, 8,
10, 12, 15, 20 frt.
Bolondjelvények, 50 darab vá-
lasztékban frt. 4, 6, 8, 10, 12.50.

Mell- és gyomorköhögés gyógyulása
Hoff János-féle valódi*) maláta-készítmények által.
Hoff János-féle es. kir. ndv. maláta-készítmény gyárának főüzlete az ausztriai
tartományokban:
Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8.
Magyarországon főraktára: Budapest, kalaputca 10.
Kapható: Kolozsvárt Dietrich Sámuel kereskedésében.
Legújabb hírlairat.

Pozsony, sept. 16. 1877.
Van szerencsém önt értesíteni, hogy a **Hoff-féle maláta-kivonat-sör**
mell- és gyomorköhögésben felülmulhatlan; a Hoff-féle csoko-
ládé és mellzúrkók családok körében már évek óta ki nem fogynak; **elégé**
nem hálálhatjuk meg házi orvosunknak, hogy számunkra olyan háziszert,
mint ennek maláta-készítményei ajánlott. Isten áldása nyugszik az ön gyógytápszerre;
habár Hoff ur császárak és királyok részéről elég elismerésekben részesült; mégis köte-
lességemnek tartom **saját elismerésem** is a **rendkívüli győgyerő fe-**
lett a szenvedők érdekében kifejezni és annak közvértelét kérem. Az ide
mellékelt összeget hasznosítva **maláta-kávé** és **Hoff-féle gyermek-tá-**
maláta-készítmény kérék küldeni; ugyanezen készítmények egyik rokonom házában üd-
vös hatást gyakorolnak és a Hoff-félek minden más készítmények fölött elsőséggel bir-
nak. Jelenleg Pozsonyban, szeptember 16. 1877. Mely tisztelettel:
(35) (3—8) **Lange Tivadar,** felügyelő.

ÁRAK:
Maláta-kivonat-egészségi-sör palackja 60 kr. Láda és palackkal: 6 palack 4 frt. — 11
palack 6 frt 60 kr. — 28 palack 16 frt. — 58 palack 32 frt. — 1/2 kilo maláta-csoko-
ládé 1. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt. (Nagyobb mennyiségű árkedvezmény-
nyol.) — Maláta-csukorkák zacskója 60 kr. (1/2 vagy 1/4 zacskóval is kapható.) — Gyer-
mek-tá-maláta-készítmény 1 frt. — Koncentrált maláta-kivonat 1 palack 1 frt 60 kr. és
kapható. — Egy kész maláta-fürdő 80 kr. kerül.
A valódi nyálka-olvasztó maláta-csukorkák két papírban vannak.

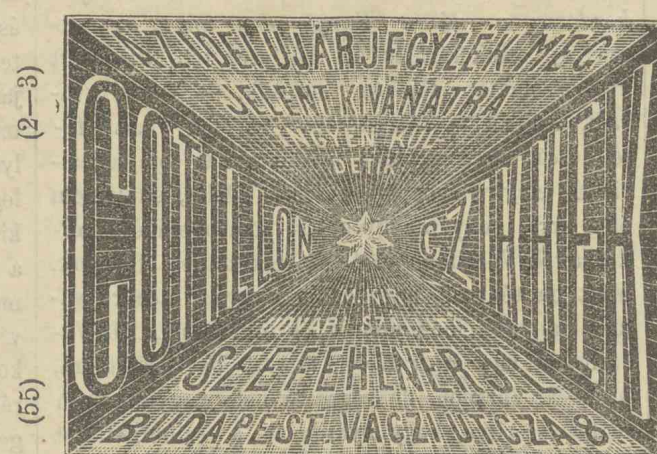
*) **Jegyzet.** Hogy most a maláta-készítmények utánzó ismét **hasznoslesé-**
ből találmányom értéke fölött engemet, mint a malátagyógytápszer első készítőjét meg-
támadnak, a neveltséges körbe tartozik, mert már 20 év óta mint világcikk ismer-
tes és 47 kitüntetéssel lón megítélt; az utóbbi kitüntetések 1876. és 1877. évben
történtek, ezek közt vannak az ausztriai császár, Németország császára és a száz ki-
rály 6 felségei kitüntetései.
A. Sz.

DR. FÁYKISS
Szepesi kárpát-növény-kivonata
Egy üveg használati utasítással 75 kr.
Szepesi kárpát-növény-csukorkák
Egy skatulya használati utasítással 35 kr.
Szepesi kárpát-növény-thea
Csomag használati utasítással 50 kr. kisebb 25 kr.
Mell- és tüdő-betegeknek!

Tíz év óta a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhögés, hurut,
rekedtség, köh-hurut (szamárhurut), nátház (influenza), szűk melliség, lélegzeti ba-
jok, oldalszúrás, kifejtett torokgyulladás, tüdőgyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő
betegesetekben. (27) (4—5)

Valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél **Fáykiss József,** gyógy-
szerésznél Temesvárott (Józsefváros) és **Török József,** gyógyszerésznél Buda-
pesten, királyutca 7. sz. — Kolozsvárt: **Biró Jenő,** gyógyszerész úrnál.

Csak WITTE Ed.-nél!
Bécs, Stadt, verläng. Kärntnerstrasse 59, a Giselstrasse szejletén.
Távirat — cím: **Witte, Bécs.** (5—7)
Szállítás utánvét mellett. — Egyletek és ismét elárúsítók árendájában részesülnek.

Bérbeadási hirdetés.
A belső-monostorutczában **2-dik ház szám alatt** a főter köz-
vetlen szomszédságában, eddig Wolff által birt gyógytári, valamint ugyan-
azon épületben a kapu alatt balra, a bel-monostorutczára nyíló
bolt helyiség
folyó 1878-dik évi ápril 24-től
kezdődőleg bérbe kiadó.
Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnővel.
Kolozsvárt, 1878. február 10-kén
(62) (3—3) özvegy **DONOGÁNY GERGELYNÉ.**

Matico-készítmények
Grimault és társa párisi gyógyszerészekről.
Ezen gyógyszerek legbiztosabb sikert nyújtanak a takár s minden-
nemű idült és időnkénti nyálkás kifolyás gyógykezelésénél; következ-
ő alakban léteznek:
1. **Matico-befecskendő** Grimault és társától, mely husz év óta
legnépszerűbb gyógyszernek tekinthető a legmakacsabb nyálkás folyások ellen.
2. **Matico-millyék** Grimault és társától, melyeket a gyomor meg-
terhelése nélkül élvezhetni, mert a gabonatanyag-lemes csak a végébe
jutásakor oltat fel.
Főraktár **Bécsben:** Nagyban szállítára Raabe Brúnónál, Bücker-
strasse 1; Rödör Fülöp-nél, Wionstrasse 15. — Főraktár: Magyarországra
néve **Török József** gyógyszerésznél Budapest. — **Kolozsvárt:**
Wolf J. és Dr. Hintz G. gyógyszerészek úrnál. (34) (3—23)

(20) (13—15)
Havonként 100 frt.
esetleg még több mellékkeresetet is szerezhetni,
egy jó hírnevű ház képviselése által.
Mindem rendű és rangu egyének **„Z. 430”**
jeggyel ellátott ajánlatát követeli:
Annexion-Expedition von G. L.
Daube & Co. I. Singerstrasse 6. Wien.

A birodalomban legolcsóbb Törlesztési kölcsönök.
Pénz-kölcsönöket
a birodalom bármely részében **telekkönyvezett föld-**
birtokra 1000 forinttól kezdve bármely magas össze-
gig **5 vagy 6%** kamat mellett törlesztésre és **5000** fo-
rinton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan
eszközlők. (481) (8—*)

Voith Gergely,
Kolozsvárt párisutca 19 sz. saját-háza.
(Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u.
1-től 4 óráig.)
Ezen törlesztési kölcsönök bármikor visszafizethetők.

STEIN JÁNOS
m. k. egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt,
ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJÁT,
a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen meg bővítve és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítve és szaporítva vannak.
A használandó betűk a jelenleg divó legmodernebb minták szerint öntvők, a **könyomdát** kitűnő metsző kezeli. A **nyomdai munkák** kiállításához szükségesek anyagok a legjobb
és legolcsóbb forrásokból erednek.
PAPIR GYARI ARBAN SZAMITTATIK.
Munkát minden időben, még éjjel is elvállal és a leggyorsabban s a legutányosabban eszközöl.
A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden
KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁT
határozott időre, tisztán, ízléssel s oly olcsó árban képes előállítani, hogy e nemből bármely hazai nyomdával versenyezhet.
Mindennemű és nyelvű **könyvek,** bármiféle **rovatos ívek, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések, névjegyek, meghívó-jegyek,**
táncrendek, gyógyszerári-jelzetek, bor-, rozsolis- és más vignettek, újévi és más alkalmi üdvözlőtek, baromutlevelek, vásárczédulák, hirdetmények, bármí nagyságu
falragaszok, szóval minden e szakba vágó munkák **ízletes kiállítását** elvállalja. (7) (16—*)
Különösen a kir. törvényszékek, megyei- s városi hatóságok és a községi előljáróságok figyelmét bátor arra felhívni, hogy a hivatali szükség-
letekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös súlyt fektet.
Előleges költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.
Az új „**polgári törvénykezési rendtartás**”-ban és a **Kolozsmegye gyalui egyesbirája által a községi előljáróságok részére kiadott „utasítás”**-
ban előforduló **magyar akár román** szövegű nyomtatványokból — melyekből készletet tart — külön kis mennyiségben **konz számra** is, jutányos árban szolgál. Az „**utasítás**”-ban előforduló
mintáknál világosan kitéendő: **magyar vagy román** szövegű nyomtatvány szükséges-e?
1878.